

מה בדף ירושלמי

ל"ע"ג הגאון רבי בן ציון בן רבי אליהו אבא שאול זצוק"ל
הערות והנצחות ט"ל 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 138 פרשת בלק תשפ"ה

ירושלמי פסחים מג- מט

שינון הדף ירושלמי בדרך קצרה

שכתוב בכת שלישית במקומה עומדת בעמידה דוקא ולא כמו שאר הכיתות שישבו בהר הבית ובחיל.

פרק אלו דברים

הלכה א משנה בדברים אלו פסח דוחה שבת: שחיטה זריקת דם מיחוי קרביו והקטר חלביו, אך צלייתו והדחת קרביו לא דוחים שבת, וכן הרכבתו והבאתו מחוץ לתחום וחתיכת יבלתו לא דוחים שבת, ור"א סובר שגם הכשר מצות הפסח דוחה שבת. **גמרא** שנו בברייתא שנעלמה הלכה זו מבני בתירא שחל ערב פסח בשבת ולא ידעו אם פסח דוחה שבת ואמרו שיש כאן בבלי אחד ששמו הלל והוא שימש את שמעיה ואבטליון אולי הוא יודע מה הדין ושאלוהו אם שמע אם פסח דוחה שבת אמר להם הרי יש בכל שנה כמה פסחים שדוחים שבת יש מי ששנה מאה והיינו תמידים ויש מי ששנה מאות תמידים ומוספי תמידים ומוספי שבתות, ויש מי ששנה שלש מאות תמידים ומוספי שבתות ומוספי ראשי חודשים ומועדות, אמרו לו כבר אמרנו שיש ממך תוחלת ומהיכן אתה יודע,

דף מה דרש להם מהיקש שתמיד הוא קרבן ציבור וגם פסח הוא קרבן ציבור כמו שתמיד דוחה שבת כך פסח דוחה שבת והוא למד גם מק"ו שאם תמיד שלא חייבים עליו כרת דוחה שבת פסח שחייבים עליו כרת ודאי דוחה שבת, ויש ללמוד גם מגזירה שוה שבתמיד נאמר **במועדו** וכן בפסח וכמו שהתמיד דוחה שבת כך פסח ידחה שבת, אמרו לו אמרנו שאין תוחלת מהבבלי שיש לפרוך את ההיקש שתמיד יש קצבה ולפסח אין קצבה, ויש לפרוך את הק"ו שתמיד הוא קדש קדשים ופסח הוא קדשים קלים ואין ללמוד מהגזירה שוה שאדם לא דן גזירה שוה מעצמו, וכן אמר ר' יוסי בן ר' בון בשם ר' אבא בר ממל שאם נלמד גזירה שוה לבד נלמד שיש טומאת אהל בשרץ ומת יטמא בכעדרה שהיינו לומדים גזירה שוה **בגד ועור מבגד ועור** ואדם יכול ללמוד גזירה שוה לקיים את תלמודו אך לא לבטל מה שהיה ידוע לו ואדם יכול ללמוד ק"ו מעצמו אך לא גזירה שוה ולכן יכולים להשיב על ק"ו אך לא משיבים על גזירה שוה, ולמרות שהלל דרש כל היום הם לא קבלו ממנו עד שאמר כך שמעתי משמעיה ואבטליון וכיון שמעו כך ממנו הם קבלוהו לנשיא עליהם ואחר שהתמנה לנשיא התחילו לקנטרו ואמר להם מי גרם לכם להצטרף לבבלי הזה שאתם שמשתם את גדולי עולם שמעיה ואבטליון שהיו יושבים אצלכם וכיון שקנטר אותם התעלמה ממנו ההלכה ששאלוהו מה לעשות למי ששכח להביא סכין אמר להם שמעתי הלכה זו ושכחתי אלא הניחו לישראל אם אינם נביאים הם בני נביאים ומי שהביא פסחו טלה הניח את הסכין בגזירתו ומי שפסחו היה גדי קשר את הסכין בין קרניו ונמצא שהם הביאו את הפסחים עם הסכנים וכשראה הלל שכן עשו נזכר שכן שמע משמעיה ואבטליון, ואמר ר' זירא שהלכה שאין מקבלה אינה תורה.

שינוי לגבי פרה שאם רכב או נשען או נתלה בזנבה ועבר בה נהר וקפיל עליו את המוסירה או שנתן טליתו עליה היא פסולה ואם קשר אותה במוסירה או שעשה לה סנדל שלא תחליק או פרש טליתו עליה מפני הזבובים היא כשירה, והכלל הוא שלצרכה היא כשירה ולצורך אחר היא פסולה ויש ללמוד מכאן שאם תלה עליה סכין לשחטה היא כשירה וכאן למדו מפרה שעבודה שהיא לצורך הקרבן עצמו אינה עבודה, ומה שהלל לא התיר להם להביא סכין ע"י מחיצה של בני אדם יש לומר כר' אמי שאסר ע"י מחיצת בני אדם ואפילו לר' סימון שמתיר כך אלא שגם הלכה זו התעלמה ממנו.

ר' אבהו הקשה וכי יתכן שעברו יותר משני שביעיות שנים חל ערב פסח בשבת ששכחו מההלכה הזו אלא כדי לתגדלה להלל, ור"א מנא אמר שהוא שמע מר' יודן שב"ד של מטה נהגו בכבוד להניח כתרם להלל כדי שלא תרבה מחלוקת בישראל, ושלושה הניחו כתרם בעוה"ז וירשו את העוה"ב יונתן בן שאול ר"א בן עזריה וזקני בתירא, ור"א לא אמר שיונתן בן שאול לא הניח כתרם שאפילו הנשים שמאחורי קורת האריגה אמרו שדוד עתיד למלוך, ור"א בן עזריה אינו חידוש שהרי התנו עמו על כך מתחילה אלא יש למנות רק את זקני בתירא שהניחו את הניאומים ומינו את הלל לנשיא, ורבין מקסרין אמרו שגם ר' חנינה מציפורי הניח את הנשיאות לר' מנא.

ר' יהושע שאל אמר שכל מי הוא היה בורח מהשירה אך אחר שנכנס לשירה מי שבא להוציאו אני ארד עליו בקומקום שכמו שהקומקום אדם נכוה בו ופצע בו ומשחירו כך אעשה בכל התחבולות לא לרדת מהגדולה, ואמר ר' יוסי בן ר' בון שח"ו שהוא דבר בשררה אלא שהוא אומר לעצמו מי אמר שהבא אחרי יקדש שם שמים כמותו.

הלל עלה מבבל כדי לברר בגי' דברים שדרש בהם מעצמו, א' שנאמר בנגע הנתק טהור הוא וטהרו הכהן והלל דרש מהכפילות שלא נאמר שאם התרפא הוא טהור בלי כהן לכן נאמר וטהרו הכהן ואם היה כתוב רק וטהרו היינו אומרים שאם אמר הכהן על טמא טהור יהיה טהור לכן נאמר טהור הוא ואז וטהרו הכהן,

דף מו וכן מה שנאמר בפסוק **וזבחת פסח לה' אלו קיץ צאן ובקר** ובפסוק נוסף נאמר **מן הכבשים ומן העזים תקחו** ודרש הלל ללמד שיקחו צאן לפסח ובקר לחגיגה, וכן מה שנאמר בפסוק **אחד ששת ימים תאכל מצות** ובפסוק נוסף נאמר **שבעת ימים מצות תאכלו** ובא ללמד שיאכל ששה ימים מהחדש

דף מג בבכור נאמר **את דמם תזרוק** ובפסוק אחר נאמר **ודם זבחין ישפך על מזבח ה' אלו קיץ** ומשמע שדוקא שפיכה בנחת ולא בזריקה ושנו בברייתא שמה שבשפיכה לא יטיף אלא בבת אחת ולא יזה באצבע ולא יזרוק, ולגבי פסח שני נאמר בדברי הימים **זורקים את הדם מיד הלויים** א"כ הפסח בזריקה, ולכונ"ע מה שבשפיכה עושה בכלי ולא ביד ומה שבהזאה הוא באצבע, ונחלקו בזריקה שר' מנא אומר שזורק את הפסח כעין שפיכה ור' חנניה אומר זריקה כהזאה באצבע ור' יוחנן בר מדייה הוכיח מהפסוק כר' מנא שכתוב **כי מי נדה לא זורק עליו טמא יהיה** ושם מדובר בהזאה וקראו לזה זריקה משמע שהזריקה היא כעין הזאה.

הלכה ז משנה אחר שיצאה הכת הראשונה נכנסה השניה ואחר שיצאה השניה נכנסה הכת השלישית וכמו שעושה הראשונה כך עושה השניה והשלישית וקראו את ההלל ואם גמרו ישנו ואם גמרו יאמרו פעם שלישית ומעולם לא הגיעו לומר פעם שלישית שהיו זורקים לגמור ר' יהודה אומר שמעולם הכת השלישית לא הגיעה לפרק **אהבתי כי ישמע ה' קולי כי הם היו מעט. גמרא** שנינו בתענית שאחר שהתענו על הגשמים וירד גשם ויצאו ואכלו ושתו ובאו בין הערבים לקרוא הלל הגדול, ופירש ר' פרנץ בשם ר' חנינא שמדובר בפרק **הודו לאלוהים** ואמר ר' יוחנן שיתחילו מהפרק הקודם **שעומדים בבית ה' ומדוע שני הפרקים הללו פירש ר' זירא** בשם ר' אבהו בשם ר' שמואל בר נחמן שכלול בהם ירידת גשמים ולר' יוחנן מובן שנאמר שם **מעלה נשיאים מקצה הארץ** וכן לר' חנניה מובן שכתוב **נותן לחם לכל לבשר כי לעולם חסדו**, ור' בא ור' סימון אומרים שאמרו שם את ההלל הרגיל וכן אמר בר קפרא והוא לשיטתו שהוא שנה על משנתנו מימיה של כת שלישית לא הגיעה **לאהבתי כי ישמע ה' כי הם היו מועטים** והוא שנה על כך שזה הלל הגדול, והיה חכם ששמו בר אביה שעבר לפני התיבה ואמר ענו אחרי מה שאומר וא"כ הוא אמר כר' יוחנן כי לא היו רגילים בו ור' מנא דוחה שבאמת הוא אמר את ההלל הרגיל אלא שזה היה הודאה על נס ורצה שכולם יענו בקול אחד לכן אמר להם ענו אחרי מה שאומר.

שנו בברייתא שהכת שלישית נקראה כת עצלים ואמר ר' אבון על כך שאם דבר שמצוותו כך נקראו עצלים כ"ש שמהתעצל במצוה שנקרא עצל.

הלכה ח משנה בשבת עושים את הפסח כמו בחול והכהנים הדיחו את העזרה שלא ברצון חכמים, ר' יהודה אומר שאם נשפך הדם אחר הקבלה יכול למלא מהדם שהתערב ברצפה וזורק במזבח ולא הודו לו חכמים. **גמרא** ר' יונתן אומר שלא התירו כל שבות במקדש ולא הדיחו את העזרה והכהנים הלכו בדם עד הברכים ועשו להם אצטבאות ללכת עליהם והם כמו הרצפה. **שינוי בכריתות שר'** יהודה מחייב כרת גם בדם התמצית ואמר ר' יוחנן שהוא ריבה רק לכרת אך לא לכפרה, וכן אמר ר' זוקיה בשם ר' אבהו בשם ר' יוחנן ואמרו בבבלי בשם רב חסדא שהביא מברייתא שאמרו לר' יהודה שדם תמצית פסול על המזבח ור' יהודה לא אמר שהוא כשר למזבח, ויש לומר ששנו בברייתא נוספת על משנתנו שרובו לא התקבל בכלי ודם שלא התקבל בכלי פסול מהמזבח והרי ר' יהודה סובר שדם לא מבטל דם והוא לא ענה להם וא"כ יתכן שגם לענין כפרה הוא חלק עליהם והוא לא ענה להם,

דף מד ור' יוסי בן ר' בון אמר שרב חסדא הוכיח מברייתא שאינו מכפר ששינוי לדעת ר' יהודה שאמנם על דם הנפש חייב כרת כיון שהוא ראוי לכפר במקדש ומונין דם הנפש בחולין ודם התמצית במקדש שחייב עליו למדו מהפסוק **דם וכל דם** ובדם התמצית ר' יהודה לא הזכיר כפרה.

הלכה ט משנה כיצד תולים ומפשיטים את הפסח: היו תלויים אונקליות של ברזל בכתלי עומדי העזרה ופליהם תלו את הפסחים והפשיטו ומי שאין לו מקום לתלות הניח מקלות דקים וארוכים על כתפי וכתף חבירו ותלה עליו את הפסח והפשיטו, ור"א אומר שכשחל ל"ד בשבת והמקלות הן מוקצה היה מניח את ידו על כתף חבירו יד חבירו על כתפו ותלה כך את הפסח והפשיטו. **גמרא** אמר ר' זירא בשם ר"א שהמשנה של מקלות נשנתה קודם שהתירו כלים שמלאכתם להתר לטלטלם בשבת.

הלכה י משנה קרע את עור הפסח והוציא ממנו את אמוריו ונתנם במגס להקטירם על גבי המזבח ויצאה הכת הראשונה וישבה בהר הבית והשניה ישבה בחיל והכת השלישית עמדה במקומה עד צאת השבת וכשהחשיך יצאו וצלו את הפסחים. **גמרא** נאמר במילואים **והזה ממנו** היינו מכולו שההזאה היא מזבח שלם ולגבי הקטרה נאמר בפסוק **אחד והקטירו אותו** ובעוד פסוק נאמר **והקטירו** ובעוד פסוק נאמר **והקטירם**, מוהקטירו אותו למדו למעט פסול ומוהקטירו למדו שלא יערב חלבים בחלבים ומוהקטירם למדו שכל אמורי הובח נקטרים יחד, ולכאורה במשנתנו שנינו והקטירם ומשמע שהקטירו הרבה פסחים יחד ויש לומר שבמגס לא מערבים אותם אך על המזבח עצמו מותר להקטיר את כולם יחד.

נאכארה משמע שהכת שלישית נשארה בשבת בשיבה כמו שנאמר בשאר כיתות וישבה לה, וקשה שר' חייא שנה שאין ישיבה העזרה אלא למלכי בית דוד בלבד שכתוב **אצל דוד וישב לפני ה' ור"ל** אמר שגם למלכי בית דוד אסור לשבת ומה שכתוב **בדוד וישב לפני ה'** היינו סמך עצמו לכותל וישב לו, ור' אייבן תירץ שהו יישב את עצמו לתפלה, ור' נחמן אמר בשם ר' מנא

ומהישן שבעה ימים, וקבלו ממנו את ההלכות הללו, וכן הוא עלה בשביל ההלכה שאדם שיש שרץ בידו גם אם יטבול במי השילוח או במי בראשית הוא נשאר בטומאתו ואם השליכו מידו הוא נטהר מיד.

שנינו במשנה שמיחיו קרבינו דוחה שבת, ואמר ר' יוחנן שלמדו את זה מהפסוק **כל פעל ה' למענהו** שהוא דרך כבוד שלא יטול אמורים מלובלכים. ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה שנה שבשבת הפשיטו את החזה כדי שלא יראה כנוטל אמורים מזבח מנוול, ואמר ר' יוחנן שר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה הולך כשיטת ר' ישמעאל שבשבת קוצרים פחות עומר מבחול שדוקא מובחר דוחה שבת אך מובחר מן המובחר לא דוחה שבת וכן כאן סובר ר' ישמעאל בן ר' יוחנן שלא מפשיטים את כל הזבח כדי שיהיה מובחר מן המובחר אלא מפשיטים רק לצרכו עד החזה, אך קשה שא"כ נאמר שלא יפשיט כלל אלא שרק יקרא את העור כדי להוציא את האימורים, אמר ר' יוסי בן ר' בון שזה כשיטת ר' ששנינו שהגורד עץ או הקורד בבנין או הקוצץ כל שהוא חייב למרות שלא עשה מלאכה שלמה, ור"ש בן אלעזר סובר שגורד חייב רק אם גרד כל צרכו וקודם חייב רק בקדח כל צרכו וקוצץ חייב רק בקצץ כל צרכו וכן מעבד חייב רק בעיבד כל צרכו וכן אמר ר' יעקב בר אחא שר' ישמעאל בן ר' יוחנן סובר כר"ש שלא עשה מקצת מלאכה כמלאכה שלמה ולרבנן חייב גם במקצת מלאכה לכן אמר ר' ישמעאל ששפשיט רק עד החזה שאינו מלאכה שחייב עליה כשלא הפשיט את כל העור, ומכאן יש להקשות לדעת רשב"ג שחייב במכה בפטיש על הסדן למרות שלא עשה את המלאכה עצמה ואם בא לקצור במגל ולא קצר וכי יהיה חייב, וביאר רב שרשב"ג סובר כר' יהודה ששובט ומקטקט על האריג חייב כי הוא מיישב את האריגה כך סובר רשב"ג שהמכה בסדן הוא מייב את ידו להכות את המכה.

שנינו שהקטר חלבינו דוחה שבת שנאמר **ולא ילין חלב חגי עד בוקר**, ויש להקשות וכי אימורי חול קרבים ביו"ט ואמר ר' אבהו שמדובר שחל י"ד בשבת ואמר ר' יונה שבשבת אין עמו חגיגה והפסוק הנ"ל נאמר על חגיגה אלא שמדובר בחל בחול ואמרה התורה שיקטיר מיד כדי שלא יעבור בבל תלין, וכן אמורים בקרבן שבא להקריבו קודם יעבור ג' רגלים וכשמקריב בערב הרגל אמרו שיקריב מיד כדי לא לעבור בבל תאחר למרות שממילא לכתחילה לא מקריבים ביו"ט ואמר ר' חנינא שהרי אם עבר והביא כשר לכן הוא עובר על כך לכן זה נקרא זמנו ושייך בו לא תאחר.

שנו במשנה שבהקריבו את הפסח בשבת משחשיכה יצאו לצלות את הפסחים,

דף מז ומשמע שבשבת אסור גם לשלשלו לתנור למרות שצלייתו רק משחשיכה.

שנינו שהרכבתו והבאתו מחוץ לתחום אינה דוחה שבת ומשמע שמתור להכניסו מחוץ לעזרה שאין שבות במקדש.

שנינו במשנה שחתיכת יבלתו אינה דוחה שבת ובעירובין שנינו שחותרין יבלת במקדש ביד ולא במדינה ובכלי אסור גם במקדש ביאר ר' סימון בשם ריב"ל בשם בר פדיה שבעירובין מדובר ביבלת של הכהן שיהיה קלקול הפייסות אם לא נתיר לו לחתוך את היבלת, ור"ל תירץ בשם ר' סובייה ששם מדובר בפפרכת שאין בה איסור גזוז וכאן מדובר באינה נפרכת ויש איסור גזוז ור"ש בן יקים תירץ ששם מדובר ביבשה שאין בה איסור תורה וכאן מדובר בלחה, ור' יוסי בן ר' חנינא תירץ שכאן מדובר בכלי שאסור ובעירובין מדובר ביד, ור"ש בן יקים סבר כבר קפרא שיש חיוב בחובל גם בלא צריך לדם ור' יוסי בן ר' חנינא סבר כר' יוחנן ששנינו שכל המקלקלים פטורים חוץ מחובל ומבעיר ואמר בר קפרא שחובל ומבעיר חייב גם באינו צריך לדם או לאפר ור' יוחנן סובר שחייב רק בצריך לדם או לאפר, ור' אחא ור' חנינא תירצו בשם ר' יוחנן שגם בעירובין מדובר בלחה ואין בה איסור תורה כי חובל חייב רק בצריך לדם וכאן הוא רוצה להתירו בעבודה.

שנינו שהבאתו מחוץ לתחום אסורה ולכאורה זה רק שבות ואין שבות במקדש וזה ראיה לדברי ר' יונתן שאמר לפני ר' חייא בשם ר"ש בן יוסי בן לקוניא לוקים על תחומים מהתורה, ואמר שאל אותו הרי בשבת יש רק סקילה או כרת, אמר לו שלוקה על הלא **אל יצא איש מקומו** שאל ר' חייא הרי לא כתוב לא אלא **אל** אמר לו ר' יונתן הרי לגבי פסח נאמר **אל תאכלו ממנו נא** ולא כתוב לא ובכל זאת לוקים ואמר ר' יוסי בן ר' בון שכל אחד מהם עמד בשמועתו.

שנינו שחתיכת יבלתו אסורה יש להקשות שאפילו חתיכת יבלת בכלי היא רק שבות, ור' אבהו אמר שר' יוסי בן ר' חנינא לא שנה במשנה חתיכת יבלתו ומשמע שאם ר' יוסי היה סובר כר"א שגם בכלי אסור מהתורה הוא היה שונה חתיכת יבלת במשנה, ולכאורה ר' אבהו אמר בשם ר' יוסי בן ר' חנינא שר"א וחכמים נחלקו בגזוז אך בחתך לעצמו אך לאחר לכו"ע אינו אסור מהתורה וא"כ גם בזבח הוא כאחר, ור' יוסה ואמר שנאמר בפסח **זבחי**, ור' מנא הקשה ששנינו לקמן שהזאה אינה דוחה למרות שהיא רק שבות ויש לחלק בין שבות בזובח לשבות בזבח עצמו שדוחה שבת, ור' זירא סובר שאין חילוק בין זבח לזובה שר' יודה בן פזי שנה את דבריו בר קפרא לפני ר' זירא ואמר לו תמה אני איך להלך ר"א קיבל את התשובה מר' יהושע שהוכיח לו ממלאכת יו"ט שהוא רשות ודוחה יו"ט וזה מדבר על האדם ור"א דיבר בזבח עצמו, ואמר לו ר' זירא בר קפרא תמה אך ר"א לא תמה.

דף מח הלכה ב משנה ר והוכיח שאם שחיטה שהיא מלאכה דוחה שבת כ"ש שהדברים שהם שבות ידחו, אמר לו ר' יהושע שיו"ט יוכיח שהתירו בו מלאכות ואסרו בו שבות, ואמר לו ר"א אין הוכחה מדבר שהוא רשות למצוה. **גמרא** יש להקשות וכי צורך יו"ט הוא רשות הרי שנינו המחלל את

הקדשים והמבזה את המועדות והמיפר ברית אברהם אבינו והמגלה פנים בתורה אע"פ שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעוה"ב, אמר ר' ירמיה שזה רשות שהרי אין חיוב לבשל ויכול לענג יו"ט בלי בישול, ור' יוסי אמר שר"א היה צריך להשיב לו' יהושע שחגיגת יו"ט לשטתך התירו בה מלאכה ואסרו בה שבות והוא היה יכול לתרץ שאין כרת בחגיגת יו"ט ואילו על פסח יש כרת וגם במשנה הוא יכל לתרץ שאין כרת ביו"ט ובפסח יש כרת אך הוא כדברי ר' אימי שהוא היה עשיר בתשובות ונקט רק אחד מהם, או כדברי ר' נסא כאדם שיש לו כמה תשובות ומשיב רק אחת מהן.

הלכה ג משנה ר עקרת את הפסוק **בין הערבים במעודה** אפילו בשבת גם כל שבות לא דוחה שבת אמר ר"א שאכן על כך הוא דן שאם שחיטה שהיא מלאכה דוחה שבת גם הזאה שהיא רק שבות תדחה שבת, אמר ר"ע או להיפך שאם הזאה שהיא שבות אינה דוחה שבת גם שחיטה לא תדחה שבת אמר לו ר"א א"כ עקרת את הפסוק **בין הערבים במעודה** אפילו בשבת אמר לו ר"ע שאין מועד לכל הדברים הנ"ל שאין להם זמן קבוע ויכל לעשותם אתמול, ור"ע אמר כלל שמלאכה שיכל לעשות מערב שבת אינה דחה שבת ואילו שחיטה שלא יכול לעשותה מערב שבת היא דוחה שבת. **גמרא** ר"ע למד לפני ר"א י"ג שנה והוא לא הכיר במעלתו ומשנתו היא התשובה הראשונה שר"ע השיב לפניו, ור' יהושע אמר לר"א על ר"ע את הפסוק **הלא זה העם אשר מאסת בו צא נא עתה והלחם בו** והשב על דבריו.

שנינו לקמן מה נקרא דרך רחוקה שנדחה לפסח שני, לר"ע אם היה מהמדיעין ולחוץ וכמדתה לכל רוח, ור"א סובר שגם אם היה מאסקופת העזרה ולחוץ זה נקרא דרך רחוקה, ואמר ר' יוחנן שר"א אמר רק לפטרו מכרת, וכן מוכח מדברי ר"ע שהוכיח לר"א מהזאה ולכאורה איזה מצוה יש בהזאה אלא מדובר שחל יום שביעי של ההזאה בשבת ויכל להזות עליו ואף שאינו נכנס לעזרה כיון שהוא כטבול יום והוא בדרך רחוקה והוא אוכל בפסח בערב ובגלל שלא הזה בשבת הוא נדחה מהפסח, ור' יהושעניא דוחה שמדובר שחל שביעי שלו ב"ג שחל בשבת ואם היה חל בחול היה מזה עליו ויכנס לעזרה למחרת וישחוט את פסחו ויאכל בערב והוא נדחה בגלל שבת, ומצאנו בברייתא כנ"ל שמדובר שחל שביעי שלו ב"ד, ור' יודה בן פזי אמר שזה הולך למ"ד שדרך רחוקה הוא אם נמצא מאסקופת ירושלים ולחוץ וא"כ יש אפשרות להקריב פסח עבדו גם כשאינו מגיע לעזרה אך יש לומר שלא משיבים מהמ"ד הזה שדרך רחוקה הוא מחוץ לירושלים לר"א שסבר להדיא שמאסקופת העזרה ולחוץ הוא נקרא בדרך רחוקה.

יש להקשות איך ר"ע אמר לרבו או חילוף ויש לומר שר"א עצמו לימד אותו את ההלכה שחגיגה אינה דוחה שבת והוא כפר בו לכן אמר לו או חילוף.

שנו בברייתא שר"א אומר שכמו ששחיטה דוחה שבת כך מכשירי שחיטה דוחים שבת.

דף מט ואמר לו ר"ע שדוקא שחיטה שאינה יכולה להעשות קודם היא דוחה שבת אך מכשירים שאפשר להעשות ער שבת לא ידחו שבת ור"א הוכיח מאימורי ציבור שיכולים להעשות במוצאי שבת ובכ"ז ניתן להקטירם בשבת, ואין לחלק בין מכשירי שחיטה שקודם שחיטה למכשירים שאחר שחיטה ור"ע אמר לו שמכשירים שאחר שחיטה דוחים כיון שהשחיטה כבר דחתה את השבת אך מכשירים שקודם שחיטה לא דוחים שעדיין השחיטה לא דחתה את השבת, ועוד טעם שמה ימצא שהזבח יפסל ונמצא שעשו את המכשירים בשבת בלי שחיטה, וקשה מה יאמר ר"ע על מילה שלא שייך בה פסול וגם בה סבר ר"ע שמכשיריה לא דוחים שבת, יש לומר שמה יחלה התינוק ונמצא שעשו מכשירים בלי מילה ושאלו את ר"ע ממזבח שנפל בשבת שלא יכלו לעשות מאתמול ובכ"ז תיקונו לא דוחה שבת, ויש לדחות שמין מזבח יכל להעשות מאתמול וכן אם נולדה לו יבלת בשבת ואסור לחתוך אותה כי מין היבלת היתה יכולה להחתך מאתמול וכן הזאה כשחל שביעי בשבת ולא יכל לעשות אתמול אלא מין הזאה יכל להעשות מאתמול.

הלכה ד משנה חגיגה באה עם הפסח כשהוא בא בחול בטהרה וכשהוא מועט אך בשבת או בטומאה או שהפסח מרובה אין חגיגה באה עמו, חגיגה באה מהצאן והקבר הכשבים והעזים והזכרים והנקבות ונאכלת לשני ימים ולילה אחד. **גמרא** שנו בברייתא שחגיגת י"ד באה ממעשר, ואמר ר' יעקב בר אחא שא"כ מוכח שהחגיגה הזו היא רשות שאם היא חובה אין דבר שבחובה בא ממעשר.

שנו בברייתא שהחגיגה נאכלת קודם הפסח כדי שהפסח יאכל על השובע, וביאר ר' יוסי בן ר' בון בשם ר' יעקב בר דסיי שהטעם שפסח נאכל על השובע כדי שלא יבואו לידי שבירת עצם.

שנו בברייתא שחגיגת הבאה עם הפסח מתבשרת עמו אך קשה שחגיגה נאכלת לשני ימים והפסח נאכל ללילה אחד עד חצות ויש לומר שמדובר כשעלה עמו על שולחנו וכן התבשרים שעלו עמו מתבשרים עמו והוכיח מזה ר' יוסה שמי שאכל גבינה ודעתו לאכול בשר צריך להעביר גם את הפת שאכל בה גבינה.

הלכה ה משנה פסח שנשחט שלא לשמו בשבת חייב חטאת ושאר זבחים שנשחטו לשם פסח אם אינם ראויים לפסח חייב עליהם, ואם הם ראויים לר"א חייב חטאת ור' יהושע פוטר ור"א הוכיח שאם פסח שהוא מותר לשמו חייב אם שינה את שמו שאר זבחים שאסורים לשמן ודאי חייב אם שינה שמן ור' יהושע אמר שבפסח שינה לדבר האסור ואילו בזבחים הוא שינה לדבר מותר, ור"א הוכיח מאימורי ציבור שמתירים לשמן והשוחט לשמן חייב ור' יהושע דחה שלאמורי ציבור יש קצבה ואילו לפסח אין קצבה ור"מ אומר שאם שחט לשם אימורי ציבור פטור. **גמרא** המשנה מחייבת בידוע שהוא פסח ושחטו לשם שלמים.